

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (2^ο ΤΜΗΜΑ)

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα, 5 Σεπτεμβρίου 2009, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00', στην «Αίθουσα Προέδρου Γιάννη Νικ. Αλευρά» (151) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) της *Βουλής των Εφήβων*, υπό την προεδρία του Ζ' Αντιπροέδρου της Βουλής, Βουλευτή Α' Πειραιά, κ. Βαΐτση (Βάη) Αποστολάτου και του Βουλευτή Νομού Ευβοίας, κ. Αναστάσιου Λιάσκου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων», «Πολιτισμός – Πολιτιστική Κληρονομιά – Καλές Τέχνες στο Σχολείο», που περιλαμβάνονται στη *Σύνθεση Κειμένων* των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α' Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β' Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα *Βουλή των Εφήβων*, ΙΔ' Σύνοδος 2008 – 2009.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Μπαγιώκου Ελευθερία (Νομός Λακωνίας), Μπακογιάννη Ειρήνη (Νομός Τρικάλων), Μπουκότσου Ανθούλα (Β' Θεσσαλονίκης), Νικολαΐδου Ζωή (Νομός Σερρών), Παναγιώτου Μαριάνθη (Νομός Ιωαννίνων), Παπαδοπούλου Μάρθα (Α' Θεσσαλονίκης), Παπαϊωάννου Νικόλαος (Νομός Μαγνησίας), Παπαροϊδάμη Ελένη (Νομός Ευρυτανίας), Παπαστεφάνου Κωνσταντίνα (Κύπρος), Παπαχρήστου Ευαγγελία (Νομός Πρέβεζας), Πασχαλάκη Γεωργία (Α' Πειραιά), Παστός Ελευθέριος (Νομός Αχαΐας), Πέζαρου Μαρία (Νομός Κέρκυρας), Πέτικα Ευτυχία (Α' Θεσσαλονίκης), Πινκά Ευανθία (Νομός Πιερίας), Ρακιτζής Γεώργιος (Β' Πειραιά), Ράπατα Μακρίνα (Β' Αθήνας), Ρεγκλή Έφη (Α' Πειραιά), Σάγγου Ανθή (Νομός Χαλκιδικής), Σαριανίδη Άννα (Β' Πειραιά), Σαρμπέζης Νικόλαος (Νομός Έβρου), Σγούρος Ευστάθιος (Νομός Κέρκυρας), Σιούρας Κωνσταντίνος (Νομός Λάρισας), Σπυροπούλου Ευθυμία (Νομός Κιλκίς), Στάμου Παρασκευή (Νομός Δωδεκανήσου), Στεργίου Ευαγγελία (Νομός Πέλλας), Στεργίου Νικόλαος (Επικρατείας), Τζαμούσης Ευριπίδης (Νομός Ηρακλείου), Τσαμίλη Χριστίνα (Β' Πειραιά), Τσάτσα Ελένη (Νομός Λακωνίας), Τσαούση Ευγενία (Α' Θεσσαλονίκης), Τσενεκλίδου Δήμητρα (Α' Θεσσαλονίκης), Τσουτση Γεωργία (Νομός Κυκλάδων), Υφαντή Ιωάννα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Χεριδίου Πολυξένη (Νομός Γρεβενών) και Χνιτίδου Σοφία (Β' Θεσσαλονίκης).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν τα μέλη της Επιτροπής του Προγράμματος *Βουλή των Εφήβων* κ.κ. π. Γεώργιος Μεταλληνός, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Θεόδωρος Φορτσάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών και Χρήστος Σιγάλας, τ. Σχολικός Σύμβουλος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, σας καλωσορίζουμε στη Βουλή των Ελλήνων. Από καρδιάς, θέλω να σας συγχαρώ, γιατί επιλεγήκατε να βρίσκεστε, σήμερα, εδώ, εκφράζοντας τη νέα γενιά των Ελλήνων, τους πόθους, τις προοπτικές και τα όνειρά τους.

Ονομάζομαι Αναστάσιος Λιάσκος. Είμαι Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και εκλέγομαι στο Νομό Εύβοιας. Είμαι περίπου 10 χρόνια Βουλευτής. Στην Επιτροπή, επίσης, θα προεδρεύσει ο κ. Βαΐτσης Αποστολάτος, Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, ο οποίος ανήκει στο κόμμα του ΛΑ.Ο.Σ.

Θα μου επιτρέψετε να καλωσορίσω τα μέλη από την Επιτροπή του Προγράμματος *Βουλή των Εφήβων*, τον π. Γεώργιο Μεταλληνό, τον κ. Χρήστο Σιγάλα και τον κ. Θεόδωρο Φορτσάκη.

Πριν ξεκινήσουμε τη διαδικασία, θα κληρωθούν δύο μέλη από εσάς, τα οποία θα συμπροεδρεύσουν μαζί μας. Παρακαλώ πάρα πολύ να ξεκινήσει η διαδικασία.

Στο σημείο αυτό γίνεται η κλήρωση των Εφήβων Βουλευτών.

Ενώ προχωρά η διαδικασία κλήρωσης, θέλω να σας πω ότι στο πρώτο χρονικό διάστημα της συνεδρίασης θα προεδρεύσω εγώ και στο δεύτερο ο κ. Βαΐτσης Αποστολάτος.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Παιδιά, θέλω να σας πω καλημέρα. Είμαι εξαιρετικά χαρούμενος, γιατί έχω δουλέψει ως παιδαγωγός, πολλά χρόνια, σε θέματα γενετήσιας αγωγής και υγείας. Είμαι χαρούμενος, γιατί, βλέποντας εσάς, θυμάμαι ακριβώς πώς ήταν τα πράγματα. Έχω ξεχάσει τη χαρά της ζωής, που είναι ακριβώς αυτό που εκφράζετε και ακριβώς αυτό που εμείς περιμένουμε από εσάς, δηλαδή να πάρουμε, να μυρίσουμε, να γευτούμε, από την παρουσία σας και μόνο στο χώρο και στην ίδια την πραγματική ζωή, τώρα και μετά.

Συνηθίζουμε να λέμε ότι είστε το μέλλον. Εγώ, μιλώντας με χρόνους αστροφυσικής του χρόνου, που κατά μία θεωρία είναι άχρονος, αντιλαμβάνομαι ότι είστε περισσότερο παρόν από όσο είμαστε εμείς, με τις δυνητικές δυνατότητες να υπάρξετε περισσότερο στον πλανήτη αυτό, σε έναν πλανήτη που ξέρετε ότι τον έχουμε κακοποιήσει πάρα πολύ. Κι εδώ είναι το ζήτημα της μεγαλύτερης ελπίδας που μπορείτε δυνητικά να εκφράσετε, αν το θελήσετε, κάνοντας ο καθένας τη δική του προσπάθεια και όλοι μαζί ή όσοι περισσότεροι, ακόμη καλύτερα, να τον σώσουμε, τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε παγκόσμιο.

Φαντάζομαι ότι στο δεύτερο μέρος θα έχουμε το χρόνο να συζητήσουμε περισσότερο, παρά το γεγονός ότι η αρχή στην Αίθουσα αυτή, όπως και στην Κεντρική Αίθουσα του Κοινοβουλίου, είναι ο Κανονισμός της Βουλής. Ο αείμνηστος και προσωπικός φίλος Αντώνης Σαμαράκης, ο πρώτος Πρόεδρος της *Βουλής των Εφήβων*, είχε αρθρώσει εκείνο το ιστορικό «απαγορεύεται το απαγορεύεται», εδώ μέσα, που, εκτός από ναός της δημοκρατίας, είναι χώρος πρότυπος της διαλογής του επικοινωνεϊν, δηλαδή του διαλόγου, που, όμως, διέπεται από κανόνες. Διαφορετικά, θα ήμασταν ζούγκλα. Υπάρχουν κανονισμοί. Ο Κανονισμός της Βουλής,

αυτόν που τηρούμε και ως Κανονισμό της *Βουλής των Εφήβων*, είναι ότι ο διάλογος γίνεται από τη στιγμή που το Προεδρείο σας δίνει το λόγο, για να εκφράσετε αυτό που νιώθετε ή να παρέμβετε.

Δεν θα πω περισσότερα. Απλώς, θα θυμηθώ το motto του Καζαντζάκη, που χαρακτήρισε την προσωπική μου πορεία. Είμαι Βουλευτής Πειραιά και Νήσων του ΛΑ.Ο.Σ. και μετά εξελέγη Αντιπρόεδρος της Βουλής, ακολουθώντας το motto του αείμνηστου Νίκου Καζαντζάκη: «να πηγαίνεις εκεί που δεν μπορείς». Είναι τολμηρό, αλλά είναι το μόνο που μπορεί να σε πάει πιο ψηλά, πιο μακριά, πιο ιδανικά, πιο ηθικά, πιο όμορφα και αγαπημένα.

Καλωσορίσατε. Σας ευχαριστούμε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κληρώθηκαν και επελέγησαν, ως συμπροεδρεύοντες στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της *Βουλής των Εφήβων*, η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Τσαμίλη, από την εκλογική Περιφέρεια Β΄ Πειραιά και η Έφηβος Βουλευτής Τσούτση Γεωργία, από το Νομό Κυκλάδων.

Παρακαλώ τις δύο συναδέλφους να έρθουν στο Προεδρείο.

Πριν ξεκινήσουμε, θα ήθελα και εγώ, με τη σειρά μου, να πω ότι είναι τιμή μου που προεδρεύω δεύτερη φορά σ' αυτήν τη διαδικασία. Όλοι οι Έλληνες Βουλευτές εντυπωσιάζονται και παράλληλα χαίρονται που βλέπουν στα πρόσωπά σας την ποιότητα και την υποδομή της νέας γενιάς των Ελλήνων. Είμαι σίγουρος ότι οι πόθοι σας και οι ανησυχίες σας, οπωσδήποτε, ζυμώνουν την ελληνική κοινωνία και την κάνουν καλύτερη. Κι εμείς, που βαδίζουμε στην πορεία της ζωής και έχουμε φθάσει αρκετά ψηλά, εννοώ στη διαδρομή και όχι αλλού, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι με εσάς και τις δικές σας θέσεις, τα δικά σας όνειρα, τη δική σας δυναμική παρέμβαση, η πατρίδα μας θα πάει καλύτερα. Εγώ είμαι σίγουρος γι' αυτό .

Ξεκινώντας, θα ήθελα να πω ότι η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε έχει ως εξής: θα δώσω το λόγο στην Εισηγήτρια, κυρία Ευανθία Πινακά, Έφηβη Βουλευτή από το Νομό Πιερίας, η εισήγηση της οποίας θα διαρκέσει έξι λεπτά. Βάζουμε το χρόνο, διότι έτσι τηρείται η διαδικασία και στη Βουλή των Ελλήνων. Όλοι οι Βουλευτές μιλούν για συγκεκριμένο χρόνο. Θα ήθελα, επίσης, να σας πω ότι η εισήγησή μας θα πρέπει να απεικονίζεται ολοκληρωμένα μέσα σ' αυτόν το χρόνο. Κατά τη διάρκεια της εισήγησης, όσες και όσοι Έφηβοι Βουλευτές επιθυμούν, θα δίνουν στη Γραμματεία χαρτάκι με το όνομά τους, προκειμένου να τοποθετηθούν ως ομιλητές. Οι υπόλοιποι ομιλητές έχουν χρόνο τοποθέτησης τρία λεπτά.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής – Εισηγήτρια Ευανθία Πινακά, από το Νομό Πιερίας.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΠΙΝΑΚΑ (Εισηγήτρια - Ν. Πιερίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ευχαριστώ που, μέσω του θεσμού της *Βουλής των Εφήβων* και εκπροσωπώντας στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων το σχολείο μου, μου δίνεται η ευκαιρία να εκφράσω τις απόψεις και να καταθέσω τις προτάσεις μας.

Για εξοικονόμηση χρόνου, θα αναφερθώ στην Ιστορία και στην Τέχνη, σε επίπεδο μόρφωσης.

Η Ιστορία και η πολιτιστική κληρονομιά αποτελούν βασικά στοιχεία της ελληνικής ταυτότητας. Η παγκοσμιοποίηση, η έλλειψη παιδείας, ο τουριστικός υπερκορεσμός συνιστούν κινδύνους για την ελληνική πολιτιστική ταυτότητα.

Πιστεύουμε πως, όσο πιο πολύ γνωρίζουμε την Ιστορία, τόσο πιο πολύ αγαπάμε τον τόπο μας και προσφέρουμε περισσότερα γι' αυτόν. Επισημαίνουμε πως η Ιστορία διδάσκεται ελλιπώς στα σχολεία, εφόσον δεν γίνεται αναφορά σε σημαντικά ιστορικά γεγονότα, που κατά καιρούς σημάδεψαν τον τόπο, όπως, επί παραδείγματι, στον εμφύλιο πόλεμο του 1944 – 1949, στη γενοκτονία των Ποντίων και το πραξικόπημα της Κύπρου το 1974, μεταγενέστερα και άλλα.

Η νέα γενιά ούτε δικαιολογεί ούτε δικαιώνει. Πιστεύει πως έχει το δικαίωμα να ξέρει, να γνωρίζει. Ανατριχιάζει κάθε φορά στα ακούσματα αφηγήσεων κάποιων ανθρώπων που βίωσαν αυτές τις καταστάσεις και αναρωτιέται: «Εμποδίζεται η γνώση; Αν ναι, τότε από ποιους και γιατί;» Πάντως, όπως και να έχει, εμείς προτείνουμε: ριζικές αλλαγές στα βιβλία της Ιστορίας όλων των τάξεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προσθήκη κεφαλαίων και αναφορά όλων αυτών των γεγονότων, οργάνωση περισσότερων εκπαιδευτικών εκδρομών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, δημιουργία προγραμμάτων με σκοπό την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε τόπου, υλική και ηθική υποστήριξη από το Υπουργείο Πολιτισμού αυτών των προγραμμάτων, ανά περιφέρεια. Κατά τη διδασκαλία και τη διάδοση της τοπικής Ιστορίας, εκπαιδευτικοί και μαθητές να είμαστε αντικειμενικοί και να μην εξιδανικεύουμε καταστάσεις και γεγονότα. Όταν και αν υλοποιηθούν αυτά, πιστεύουμε πως η Ιστορία δεν μένει αποσπασμένη, γίνεται γνώση και η γνώση κτήμα.

Όσον αφορά στην τέχνη, επισημαίνουμε ότι αποτελεί πηγή προβληματισμών, κοινωνικοποιεί τον άνθρωπο, εμπλουτίζει τον συναισθηματικό του κόσμο, προβάλλει ανθρωπιστικές αξίες. Η χώρα μας, όπως όλοι γνωρίζουμε, υπήρξε κοιτίδα τεχνών και, εν τούτοις, η τέχνη, γενικότερα, ο χορός και η μουσική λείπουν ή δεν καλλιεργούνται επαρκώς στα σχολεία. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι ευθύνεται το σχολικό πρόγραμμα και η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Η διαπαιδαγώγηση των νέων πρέπει να έχει στόχο τον σεβασμό και τη γνώση του ελληνικού πολιτισμού. Όταν βλέπουμε άλλους λαούς να επενδύουν στον ελληνικό πολιτισμό, πόσο μάλλον εμείς πρέπει να γνωρίζουμε περισσότερα γι' αυτόν.

Μέσα στις προτάσεις μας είναι: Οι εκδρομές που γίνονται κατά καιρούς από τα σχολεία να μην περιορίζονται στο προαύλιο του σχολείου, αλλά να γίνονται σε χώρους όπου μπορούν να δοθούν ερεθίσματα σχετικά με την τέχνη. Επίσης, η δημιουργία εθελοντικών μονάδων, με συντονιστές εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς, ώστε να αφυπνίσουν στους νέους το ενδιαφέρον και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους με επισκέψεις σε χώρους όπου υπάρχουν έργα τέχνης. Η δημιουργία κάποιων ιστοσελίδων στο Internet από

κάποιον υπεύθυνο καθηγητή της Πληροφορικής, σε συνεργασία με καθηγητή της Τέχνης, με σκοπό να υπάρξει δυνατότητα πρόσβασης και πλήρους ενημέρωσης αυτών που την επισκέπτονται.

Επίσης, θα βοηθούσε να προσκαλούνται στα σχολεία συγγραφείς, ποιητές, καλλιτέχνες, πνευματικοί άνθρωποι της Τέχνης και του Πολιτισμού, οι οποίοι θα προωθήσουν, σε συνεργασία με τους νέους, την καλλιέργεια του γραπτού λόγου, ακόμη και τη διάκριση κάποιων ταλέντων.

Πρότασή μας είναι να υπάρχουν κρατικές επιχορηγήσεις και βοήθεια από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, στην προσπάθεια αποκατάστασης της σχέσης Τέχνης – σχολείου.

Κλείνω την εισήγησή μου, ευελπιστώντας πως όλοι οι αρμόδιοι φορείς θα μας ακούσετε και θα κάνετε το καλύτερο, για να είσθε αύριο περήφανοι για εμάς.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ζωή Νικολαΐδου, από το Νομό Σερρών.

Θα ήθελα να σας πω ότι είναι μεγάλη μου χαρά και τιμή, διότι υπήρξα Νομάρχης Σερρών, από το 1989, έως το 1993.

ΖΩΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ν. Σερρών): Χαιρετίζω τον αξιότιμο Πρόεδρο της *Βουλής των Εφήβων* και τους συναδέλφους Έφηβους Βουλευτές. Θα ήθελα να μιλήσω, τόσο για την Τέχνη στα σχολεία, όσο και για τα μαθήματα που γίνονται.

Θα ήθελα να πω ότι είναι απαραίτητη η προώθηση των Καλών Τεχνών, καθώς προέρχομαι από μουσικό σχολείο. Πάνω σ' αυτόν τον τομέα, υπάρχει ειδική εκπαίδευση, αλλά γνωρίζω ότι στα υπόλοιπα δημόσια σχολεία δεν ισχύει το ίδιο. Δηλαδή τα μαθήματα της μουσικής, της ζωγραφικής και όλων των υπόλοιπων τεχνών είναι εντελώς παραμελημένα και οι μαθητές δεν έχουν άμεση επαφή με τα αντικείμενα αυτά, με αποτέλεσμα να μην τους δίνεται η ευκαιρία να αγαπήσουν και να γνωρίσουν ουσιαστικά τις Τέχνες και τον πολιτισμό μας, μέσα απ' αυτές.

Επίσης, κάποια άλλα μαθήματα, όπως είναι η τεχνολογία, οι υπολογιστές κ.λπ., γίνονται, κατά τη γνώμη μου, με λανθασμένο τρόπο, εφόσον δεν δίνεται βάση στην εκπαίδευση, αλλά, αν' αυτού, τα παιδιά συνήθως βρίσκουν την ευκαιρία να ξεφεύγουν και να «παίζουν» μέσα από αυτά ή ακολουθούνται διάφοροι τρόποι εκμάθησης, όπως είναι η αποστήθιση, κάτι που τα αποθαρρύνει από την προσέγγιση αυτών των μαθημάτων.

Επίσης, όπως ανέφερε και η προηγούμενη ομιλήτρια-Εισηγήτρια, για το βιβλίο της Ιστορίας, πιστεύω ότι όλα τα παιδιά, οι Έφηβοι Βουλευτές, θα συμφωνήσουν πως θα μπορούσε να είναι λίγο πιο καλογραμμένο, ώστε να μας διευκολύνει να μάθουμε τα σημαντικότερα γεγονότα και να τα κατανοήσουμε πολύ καλύτερα.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα παρέμβω, γιατί θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό αυτό που κάνετε. Το θέμα που εισηγήστε είναι μείζον και θα σας πω ότι έχει έρθει η ώρα που, σιγά – σιγά, εφαρμόζονται τα μαθήματα Τεχνών στην εκπαίδευση. Δεν είναι κάτι καινούργιο. Είναι κάτι που έχει ξεκινήσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια, αλλά ήταν προνομία κάποιων σχολείων, που ήταν πρότυπα. Θα σας πω ότι στον Πειραιά είχαμε πολλά σχολεία, στα οποία διδάσκονταν μαθήματα, εκτός από τα μαθήματα των Τεχνών που λέτε, όπως της μουσικής, της ζωγραφικής, αλλά και της μεγάλης ανάγκης προσαρμογής στις σύγχρονες τεχνολογίες, που είναι μείζον θέμα και απόλυτα σημερινή ανάγκη και επίτευγμα της ανθρώπινης επιστήμης. Θα σας πω ότι και ο χορός έχει τεράστια σημασία και η ρυθμική έχει, επίσης, σημασία και όλες οι Τέχνες που αναφέρετε. Δεν έχω χρόνο, για να σας πω περισσότερα. Θα επαναλάβω τα συγχαρητήριά μου για την εισήγησή σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, κυρία Μάρθα Παπαδοπούλου, από την εκλογική Περιφέρεια Α΄ Θεσσαλονίκης. Και πριν δώσω το λόγο, θα σας πω ότι, μετά το πέρας της ομιλίας της κυρίας Παπαδοπούλου, θα συνεχίσει να προεδρεύει η συνάδελφος, Έφηβος Βουλευτής, Γεωργία Τσούτση, από την εκλογική Περιφέρεια Κυκλάδων.

ΜΑΡΘΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να σας καλημερίσω κι εγώ και να συμφωνήσω με την άποψη ότι ο χορός παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στον τομέα της εκπαίδευσης. Συμφωνώ με την Εισηγήτρια και συνάδελφο, Έφηβο Βουλευτή, ότι έχουμε δει, πως άλλοι λαοί επενδύουν πάνω στον ελληνικό πολιτισμό και στην ελληνική παράδοση. Δυστυχώς, έχω, κατά καιρούς, παρατηρήσει ότι τα παιδιά στο σχολείο δεν έχουν μάθει να εκτιμούν την αξία της παράδοσης, όσο οι Έλληνες μαθητές του εξωτερικού.

Δική μου πρόταση και άποψη είναι πως οι παραδοσιακοί χοροί οφείλουν να έχουν μία σημαντική θέση στο χώρο του σχολείου. Και αυτό, διότι, μέσω αυτών, μπορούμε να κατανοήσουμε με ευχάριστο τρόπο τη σημασία που έχει η παράδοση των Ελλήνων, να την εκτιμήσουμε και να μάθουμε να την αγαπάμε και να την τιμούμε, ως Έλληνες πολίτες. Πιστεύω, επίσης, ότι η Τέχνη είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι, που παραλείπεται, δυστυχώς, στα περισσότερα ελληνικά σχολεία. Πράγματι, όπως είπε και η συνάδελφος, μας βοηθά να κοινωνικοποιηθούμε. Γι' αυτό και η επαφή με εκπροσώπους της Τέχνης θα έλεγα ότι θα βοηθούσε πολύ και άλλους συνομηλικούς μου να κατανοήσουμε, πραγματικά, την αξία της. Το θεωρώ πολύ σημαντικό και είναι λάθος να παραλείπεται και να μη δίνεται τόση έμφαση σε αυτό, στα σχολεία μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πρώτα από όλα, θέλω να σας πω μπράβο, γιατί μιλήσατε χωρίς να κοιτάτε το κείμενο. Είναι μία βασική προϋπόθεση, για να μιλάει κανείς στο Κοινοβούλιο. Να σημειώσω δύο πράγματα: είπατε ότι είναι πραγματικά ευχάριστος ο τρόπος για να μάθει

κανείς τις Τέχνες και πόσο βαρύνουσα σημασία έχουν οι εθνικοί ή οι λαϊκοί χοροί. Δεν θα το αναλύσω. Θα σας πω μόνο ότι, εκτός από την κοινωνικοποίηση, που είπατε, μας βοηθάει να εξελιχθούμε περισσότερο ο χορός ως έκφραση και ό,τι άλλο συνεπάγεται αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΤΣΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής – Έφηβος Βουλευτής Νομού Κυκλάδων): Ευχαριστούμε την κυρία Παπαδοπούλου Μάρθα, από την εκλογική Περιφέρεια Α΄ Θεσσαλονίκης.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, κυρία Μαριάνθη Παναγιώτου, από την εκλογική Περιφέρεια Ιωαννίνων.

ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Ν. Ιωαννίνων): Να σας χαιρετήσω κι εγώ.

Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων, φίλοι συμμαθητές, Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα που θεωρώ πως απασχολεί τους νέους της εποχής μας είναι το τι θα απομείνει από όσα μαθαίνουμε και αν θα τα ξεχάσουμε όλα με το πέρασ των χρόνων. Εγώ θεωρώ ότι η απάντηση είναι «όχι». Οι μνήμες των γνώσεων που αποκτήσαμε αποδεικνύονται ανθεκτικές και σταθερές με το πέρασμα του χρόνου.

Η ανησυχία αυτή των νέων οφείλεται στις αμφιβολίες τους για την ορθή λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος. Σίγουρα υπάρχουν προβλήματα στη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος, που ανιχνεύονται καθημερινά και από εμάς τους νέους και που κάνουμε προσπάθειες να τα διορθώσουμε.

Ένα θέμα που μας απασχολεί είναι το θέμα του μαθήματος της Λογοτεχνίας. Η Λογοτεχνία είναι ένα μάθημα που μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση του πολιτισμού μας, καθώς συμβάλλει στη συναισθηματική και ηθική μας διαμόρφωση. Θεωρώ ότι είναι ένα μάθημα παραγκωνισμένο, καθώς, όπως όλοι ξέρουμε και ιδιαίτερα εμείς οι μαθητές της Γ΄ Λυκείου, στη διάρκεια της Β΄ Λυκείου παίρνουμε πολλές ώρες από το μάθημα της Λογοτεχνίας, για να τις αξιοποιήσουμε στο μάθημα της Έκθεσης, ώστε να καταφέρουμε την κατάκτηση ενός καλύτερου βαθμού και, συνεπώς, την είσοδό μας στα Α.Ε.Ι. Θεωρώ, λοιπόν, ότι η Λογοτεχνία πρέπει να αναβαθμιστεί ως μάθημα και θα πρέπει να αλλάξει η άποψη που έχουμε για το μάθημα αυτό.

Επιπλέον, στόχος του νέου σχολείου πρέπει να είναι η βιωματική σχέση των νέων με τη Λογοτεχνία, μέσα από διαφορετικές εκδηλώσεις, όπως εκδηλώσεις για λογοτέχνες και ερωτήματα σε διάφορους καταρτισμένους σε αυτόν το χώρο. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες και κυρίως να μην υπάρχει η αυθεντία της μίας ερμηνείας. Δε θα διαφωνήσει κανείς ότι καθημερινά εισπράττουμε την «καναλιζαρισμένη» ερμηνεία της ποίησης. Όμως, η ποίηση, κατά τη γνώμη μου, δεν αναλύεται και δεν τεμαχίζεται. Δεν μπορεί κανείς να μας περιορίσει. Ό,τι μας εξηγεί και ό,τι μας αναφέρει ως σωστό, εμείς πρέπει να το δεχθούμε. Θεωρώ ότι πρέπει να είμαστε ελεύθεροι να βιώσουμε την ποίηση, να την εισπράξουμε και να την ερμηνεύσουμε.

Ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι το θέμα της Λογοτεχνίας, που αναφέρετε, είναι μείζον θέμα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Θα ξεκινήσω από το τέλος αυτών που είπατε και θα σας πω ότι πραγματικά η ποίηση «νιώθεται». Ούτε καταλαβαίνεται ούτε αναλύεται. Μπορούν να δοθούν προσωπικές ερμηνείες. Οι πεφωτισμένες δεσποτείες στην ποίηση, με την έννοια της αυθεντίας του ενός και μόνου, δεν υφίστανται, δεν υπάρχουν. Όμως, θα σας πω ότι η τεχνολογία στη Λογοτεχνία είναι ένα δευτερεύον θέμα.

Η Λογοτεχνία, εκτός από μάθημα, θα πρέπει να καταλάβετε και εσείς ότι είναι θέμα προσωπικής επιλογής και διαλογής. Υπάρχει και καλή και κακή, ανάλογα με το πόσο εσείς τη νιώθετε. Μπορεί να είναι ηθική και συναισθηματική ανάβαση και υπέρβαση ακόμη. Όλο το θέμα που θίξατε είναι πολύ σωστό.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΤΣΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής-Έφηβος Βουλευτής Νομού Κυκλάδων): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Πολυξένη Χεριδού.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΧΕΡΙΔΟΥ (Ν. Γρεβενών): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να ευχαριστήσω και εγώ, εκ των προτέρων, για την ευκαιρία που μου δίνεται να αναφερθώ στο θέμα της Παιδείας.

Η Παιδεία και το εκπαιδευτικό σύστημα είναι θέματα που ενδιαφέρουν και προβληματίζουν σήμερα τους νέους. Η Ελλάδα, μια χώρα που κατέχει έναν από τους σπουδαιότερους και αρχαιότερους πολιτισμούς, μια χώρα με τους μεγαλύτερους ηθικοπνευματικούς ηγέτες και δασκάλους, αντιμετωπίζει σήμερα σοβαρά προβλήματα στο θέμα της Παιδείας.

Η σχολική ζωή για τους μαθητές της Γ΄ Λυκείου, σε εννέα μήνες, φτάνει αισίως στο τέλος της, με αποκορύφωμα τις πανελλήνιες εξετάσεις, μια πολύ δύσκολη περίοδο για όλους τους μαθητές. Σ' αυτήν τη χρονιά, όλα θα κινούνται γύρω από την τροχιά των εξετάσεων: σχολείο, γονείς, φιλικό περιβάλλον. Ειδικά το Λύκειο, η μεγαλύτερη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, λειτουργεί ως προπαρασκευαστικό στάδιο για το Πανεπιστήμιο. Ενδιαφέρεται να προετοιμάσει μαθητές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, αγνοώντας τον ουσιαστικό ρόλο του Λυκείου, που είναι η παροχή γενικών γνώσεων για το μέλλον. Τι αποκομίσαμε αυτά τα χρόνια από το Λύκειο; Η απάντηση είναι, δυστυχώς, «τίποτα». Είναι σκληρό να μιλά κανείς έτσι για την Παιδεία, μα το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα κατευθύνει τους μαθητές σε μια κατεύθυνση, σε μια εξειδίκευση, δηλαδή, απαξιώνοντας τα μαθήματα της γενικής παιδείας, άρα και τις γενικές γνώσεις.

Ως άμεσα ενδιαφερόμενη, αφού είμαι και εγώ μαθήτρια της Γ΄ Λυκείου, εκφράζω με μεγάλη στενοχώρια και απογοήτευση την άποψη πως το Λύκειο, ουσιαστικά, δεν παρέχει καμία γνώση, παρά μόνον άγχος. Οι μαθητές, για να μάθουμε αυτά που δεν μας παρέχει το σχολείο, είμαστε αναγκασμένοι να πηγαίνουμε όλη την ημέρα σε φροντιστήρια και να κάνουμε ιδιαίτερα μαθήματα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται: τεράστια οικονομική επιβάρυνση για τους γονείς μας και επιπλέον κούραση για εμάς. Δωρεάν παιδεία δεν υπάρχει.

Καταλήγουμε πως το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει υποβαθμιστεί, έχει μηδενιστεί και απαξιωθεί από όλους, σε τέτοιο βαθμό, που πρέπει, επιτέλους, να βάλουμε ένα τέλος. Αντικατάσταση των βιβλίων, ώστε να μην παρέχουν πλήθος περιττών γνώσεων, περισσότερες εκπαιδευτικές εκδρομές και απάλειψη κάποιων μαθημάτων από την εξεταστέα ύλη των πανελληνίων εξετάσεων, όπως το μάθημα της Λογοτεχνίας, είναι κάποιες από τις προτάσεις μας. Αυτή η πρωτοβουλία μπορεί να ξεκινήσει από εμάς τους ίδιους, αλλά και με την αρωγή τη δική σας, κύριοι Βουλευτές. Έχουμε τη δύναμη και πρέπει να αγωνιστούμε σκληρά, για μια καλύτερη Παιδεία, γιατί μας ανήκει.

Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να μιλήσω.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αγαπητή συνάδελφε, καλή όλη η εισήγησή σας, αλλά οφείλω να σας πω ότι πρέπει να προσπαθήσετε να αποφύγετε τη γενίκευση. Δεν φεύγει κανείς, με το υπάρχον πρόγραμμα, χωρίς καμία γνώση. Να είστε σίγουρη ότι κάτι μένει. Μάθαινε και σίγουρα κάτι θα μείνει, έστω και αν αυτό γίνει με μια ασυνείδητη, υποκειμενική, επιλεκτική και αυτόματη μέθοδο. Οι γενικεύσεις δεν βοηθούν ποτέ και είναι πάρα πολύ καλό να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε. Αυτό που ο αείμνηστος Κένεντυ είχε πει «Μην κοιτάς τι θα κάνει η πατρίδα για σένα, αλλά τι θα κάνεις εσύ για εκείνη» μπορεί να ισχύσει και σε κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με εισηγήσεις τέτοιου τύπου, εξαιρετικού, που κάνετε, αποφεύγοντας, όμως, πάντα τις γενικεύσεις.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΤΣΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής-Έφηβος Βουλευτής Νομού Κυκλάδων): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Τσάτσα.

ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΤΣΑ (Ν. Λακωνίας): Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, παρά τις κατά καιρούς δομικές αλλαγές και την πρόοδο που συντελέστηκε στα εκπαιδευτικά μας πράγματα, τα τελευταία χρόνια, αποτελεί κοινό τόπο ότι εγγενείς αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος και χρόνια προβλήματα υπονομεύουν τον ρόλο του.

Αρχικά, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η εκπαίδευση έχει λάβει χαρακτήρα εξεταστικού κέντρου, με αποτέλεσμα το σχολείο να αδυνατεί να επιτελέσει τους πλατύτερους εκπαιδευτικούς του στόχους. Στην ίδια κατεύθυνση συμβάλλει η αποστήθιση ετοιμών γνώσεων και η παραμέληση της κριτικής ικανότητας και της προσωπικής αναζήτησης των γνώσεων. Σ' αυτό μεγάλη ευθύνη φέρει ο εκπαιδευτικός. Επομένως, είναι απαραίτητη η αλλαγή του ρόλου του, ώστε από απλός μεταδότης γνώσεων να μετατραπεί σε συντονιστή της μαθησιακής διδασκαλίας.

Συχνές, επιπλέον, είναι οι ρατσιστικές διαθέσεις που αναπτύσσουμε έναντι των άλλων στο σχολικό χώρο, είτε αυτές οφείλονται σε εθνικούς-φυλετικούς διαχωρισμούς είτε σε κοινωνικούς.

Για την αντιμετώπισή τους, απαραίτητη είναι η δημιουργία πολυπολιτισμικής συνείδησης, κάτι που θα επιτευχθεί με την εισαγωγή νέων μαθημάτων, με αναφορές σε σύγχρονα θέματα, όπως, για παράδειγμα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, με την προσαρμογή των σχολικών βιβλίων στις απαιτήσεις που επιβάλλει η ευρωπαϊκή ενοποίηση και η πολυπολιτισμικότητα και με την απαλοιφή στερεοτύπων, με στόχο την αποδοχή της διαφορετικότητας, την ανάδειξη της ιδιαιτερότητας κάθε λαού, αλλά και των στοιχείων που συνδέουν τους λαούς μεταξύ τους.

Στο σημείο αυτό θεωρώ πως πρέπει να προστεθεί η ενίσχυση του φορέα του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, με λεπτομερή πληροφόρηση και ενημέρωση για τα κορεσμένα επαγγέλματα και τις προοπτικές, ώστε να υπάρχει σε κάθε επάγγελμα ουσιαστική σύνδεση οικονομίας και εκπαίδευσης.

Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτήν την ενίσχυση είναι η αποφυγή των ελλείψεων σε τεχνολογικά μέσα, της καθυστέρησης στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και των ανεπαρκειών της υλικοτεχνικής υποδομής, που οδηγούν στο να παράγει η εκπαίδευση πτυχιούχους, χωρίς την απαιτούμενη σύγχρονη επαγγελματική, αλλά και επιστημονική κατάρτιση.

Εμείς, λοιπόν, ως Έφηβοι Βουλευτές, με όραμα και όχι ως απλοί διαχειριστές της εξουσίας, θα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε αδυναμίες, να προτείνουμε και να υλοποιήσουμε τις προτάσεις μας, με το δικό μας τρόπο.

Με τη φαντασία στην εξουσία, ίσως, φτιάξουμε μια πόλη, μια χώρα και -γιατί όχι- έναν κόσμο καλύτερο. Σας ευχαριστώ.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η κυρία Χριστίνα Τσαμίλη, Έφηβη Βουλευτής από τη Β' Πειραιώς, θα διαδραματίσει το ρόλο της συμπροεδρεύουσας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΑΜΙΛΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής-Έφηβος Βουλευτής Β' Πειραιά): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελευθερία Μπαγιώκου.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΠΑΓΙΩΚΟΥ (Ν. Λακωνίας): Αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, στην εποχή μας βιώνουμε μία γενικότερη κοινωνική κρίση, που έχει αντίκτυπο και στον ηθικοπνευματικό τομέα.

Παρόλα τα επιτεύγματα της σύγχρονης τεχνοκρατικής κοινωνίας, παρατηρείται ότι αυτή νοσεί σε καίριους κλάδους, όπως είναι η εκπαίδευση. Σε κάθε εποχή, η παιδεία αποτελεί απαραίτητο όρο για τη συγκρότηση των προσωπικοτήτων και, κατά συνέπεια, των κοινωνιών, επειδή το περιεχόμενο αυτής της έννοιας είναι ένας συνδυασμός της εκπαίδευσης του ατόμου με την απόκτηση γνώσεων, αλλά και της αγωγής του. Ο βαθμός ύπαρξης παιδείας καθορίζει το ηθικοπνευματικό επίπεδο του ανθρώπου και γι' αυτό το εκπαιδευτικό μας σύστημα απαιτεί αλλαγές. Τα προβλήματα της εκπαίδευσης είναι συσσωρευμένα. Τα υπάρχοντα διδακτικά μέσα, δηλαδή τα βιβλία, απευθύνονται στους μαθητές, προωθώντας την αποστήθιση και

παρέχουν πληροφορίες, οι οποίες δεν είναι πάντα σύγχρονες. Ταυτόχρονα, αρκετές είναι οι περιπτώσεις λαθών και ασαφειών, που καθιστούν το μάθημα δυσνόητο.

Η ύπαρξη, σε πολύ περιορισμένο αριθμό, σύγχρονων τεχνολογικών μέσων, όπως ο Η/Υ και η βιντεοπροβολή στα ηλεκτρονικά μικροσκόπια, καθιστούν τη διδασκαλία ανιαρή και αναποτελεσματική, αφήνοντας τους νέους ακατάλληλα προετοιμασμένους για τις εξελίξεις.

Παράλληλα, το εκπαιδευτικό προσωπικό, κάποιες φορές, δεν έχει την ικανότητα της μεταλαμπάδευσης γνώσεων και αξιών στους μαθητές με κατανοητό τρόπο, γιατί δεν έχει την απαραίτητη μόρφωση για την αποτελεσματική προσέγγιση των νέων. Έτσι, δεν αναπτύσσεται μια αρμονική σχέση συνεργασίας μεταξύ τους, γεγονός που δημιουργεί αίσθημα αντιπάθειας για τον καθηγητή, οπότε η διαταραχή των σχέσεών τους επιδρά αρνητικά στη διεξαγωγή του μαθήματος.

Άλλο μείζον πρόβλημα αποτελεί ο παραγκωνισμός της πολιτιστικής διαπαιδαγώγησης και των Τεχνών από το σύγχρονο σχολείο και ιδιαίτερα στη χώρα μας, που υπήρξε κοιτίδα των Τεχνών και του πολιτισμού. Η παραμέληση της πολιτιστικής μας ταυτότητας είναι ανεπίτρεπτη. Επομένως, οι μεταρρυθμίσεις είναι αναγκαίες για την αποφυγή της ανάπτυξης ελλιπώς μορφωμένων και πνευματικά φτωχών ανθρώπων.

Βασικά, η βελτίωση των διδακτικών μέσων αποτελεί μια αδήριτη ανάγκη. Τα βιβλία πρέπει να εκσυγχρονιστούν, περιλαμβάνοντας σύγχρονα στοιχεία, δηλαδή σημερινά επιστημονικά δεδομένα, καθώς και να γίνει προσεκτική διόρθωσή τους, ενώ ο στόχος θα πρέπει να είναι η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης του νέου.

Φυσικά, τα επιπλέον τεχνολογικά μέσα πρέπει να ενταχθούν ολοκληρωτικά στη διδασκαλία και η εργαστηριακή υποδομή να βελτιωθεί, ώστε να παρέχονται περισσότερες και πιο εξειδικευμένες πληροφορίες, που θα καθιστούν το μάθημα πιο ενδιαφέρον και κατανοητό.

Συγχρόνως, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να επιμορφωθούν κατάλληλα και με τη βοήθεια ειδικών ψυχολόγων να προσεγγίσουν τον έφηβο, κάνοντας διάλογο, σε ειδική σχολική ώρα, σχετικά με τα προβλήματα της καθημερινότητάς του, ώστε να αναδειχθεί η αλληλοκατανόηση μεταξύ τους.

Απαραίτητη είναι η διαπαιδαγώγηση των νέων με στόχο τον σεβασμό, τη γνώση του ελληνικού πολιτισμού και την επαφή τους με τις Τέχνες, μέσω περισσότερων εκπαιδευτικών εκδρομών σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους. Συνεπώς, θα διαμορφωθούν ουσιαστικά καλλιεργημένα, ενημερωμένα άτομα, ικανά να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη για την πρόοδο της κοινωνίας.

Ελπίζω οι Έφηβοι, που αποτελούμε το μέλλον αυτού του τόπου, να αποκτήσουμε τα εφόδια, για να τον οδηγήσουμε μπροστά.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΑΜΙΛΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής Έφηβος Βουλευτής Β΄ Πειραιά): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χνιτίδου Σοφία.

ΣΟΦΙΑ ΧΝΙΤΙΔΟΥ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αξιότιμα μέλη της Βουλής των Εφήβων, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και τιμή που μου δίνεται η ευκαιρία να εκφράσω τις ανησυχίες μου και τους προβληματισμούς μου για το μείζον θέμα της παιδείας. Τη χαρά μου αυτή, βέβαια, έρχεται να αντισταθμίσει η απογοήτευση που αισθάνομαι, όταν διαπιστώνω ότι, τα τελευταία χρόνια, γίνονται ατέρμονες συζητήσεις για το θέμα αυτό της παιδείας, χωρίς, όμως, να έχει αποφασιστεί κάποια ουσιαστική αλλαγή.

Ως εκπρόσωπος της νέας γενιάς και της μαθητικής κοινότητας, η οποία βιώνει καθημερινά ορισμένα από τα προβλήματα που πλήττουν την παιδεία, θα ήθελα να εκθέσω τις προτάσεις μου για εκσυγχρονισμό.

Πρωτίστως, θεωρώ σκόπιμη την κατάργηση της βαθμοθηρικής γνώσης και της αποστήθισης, προκειμένου να αναπτυχθεί η κριτική ικανότητα των μαθητών. Αναγκαία θα είναι η εισαγωγή νέων μεθόδων διδασκαλίας με πιο διαδραστικό χαρακτήρα και η κατάλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Αξίζει ακόμη να εισαχθεί μεγαλύτερος αριθμός επιλεγόμενων μαθημάτων, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έτσι ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν και να καλλιεργήσουν τα ταλέντα και τις κλήσεις τους. Ορισμένα από τα μαθήματα αυτά θα ήταν καλό να συσχετιστούν με τη σύγχρονη πραγματικότητα, ώστε οι μαθητές, ολοκληρώνοντας τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες της κοινωνίας.

Τέλος, προτείνω τη ριζική αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων και την έκδοση νέων, βασισμένων στις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις, καθώς το βιβλίο αποτελεί ένα από τα βασικότερα εργαλεία του μαθητή.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να σας θέσω ένα ερώτημα: Γιατί το πλήθος των σχολικών εγχειριδίων να υστερεί τόσο πολύ και στη θέση αυτών να κυκλοφορούν σχολικά βοηθήματα, τα οποία γεμίζουν τα ράφια των μαθητών και αδειάζουν τις τσέπες των γονέων;

Κλείνοντας την τοποθέτησή μου, θα ήθελα να σας πω ότι το μέλλον αυτού του τόπου είμαστε εμείς. Άρα, οφείλουμε να αποδώσουμε στην εκπαίδευση το σεβασμό που της αρμόζει, καθώς η παιδεία, ως αγαθό, ανήκει σε όλους και μας αφορά όλους. Ας μην ξεχνάμε ότι όλα είναι θέμα παιδείας. Σας ευχαριστώ.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να σας πω μόνο ότι οι συζητήσεις μπορεί να είναι ατέρμονες, αλλά εκείνο που έχει σημασία είναι το αποτέλεσμα. Η απογοήτευση είναι ένα συναίσθημα που δε βοηθάει στο να έχουμε τα θετικότερα αποτελέσματα, σε όλα αυτά που αιτιάζετε. Νέες μέθοδοι διδασκαλίας και κατάλληλη εκπαίδευση υπάρχουν. Πρέπει να τα εφαρμόσουμε, συμπροσπαθώντας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΑΜΙΛΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής Έφηβος Βουλευτής Β΄ Πειραιά): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σάγγου Ανθή.

ΑΝΘΗ ΣΑΓΓΟΥ (Ν. Χαλκιδικής): Φίλες και φίλοι, εγώ θα σταθώ στο θέμα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η μακρά ιστορία και η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά αποτελούν βασικά στοιχεία της ελληνικής ταυτότητας. Τα στοιχεία αυτά είναι θεμέλιο της νεοελληνικής ζωής και διαμορφώνουν τα χαρακτηριστικά του Νεοέλληνα. Ωστόσο, η παγκοσμιοποίηση, η έλλειψη παιδείας, ο τουριστικός υπερκορεσμός και η ξενομανία της σημερινής εποχής συνιστούν κινδύνους για την ελληνική πολιτιστική ταυτότητα. Συνέπειες αυτών των καταστάσεων είναι η εγκατάλειψη πολλών Αρχαιολογικών Χώρων, η υιοθέτηση ξένου τρόπου ζωής και η άγνοια πολλών ατόμων για την πολιτιστική τους κληρονομιά.

Είναι γεγονός ότι το θέμα είναι μείζονος σημασίας. Αρχικά, η σωστή διαπαιδαγώγηση των νέων, που έχει στόχο το σεβασμό και τη γνώση του ελληνικού πολιτισμού, μπορεί να θέσει το σωστό προσανατολισμό στους νέους, ώστε να γνωρίσουν τη μακρά ιστορία της Ελλάδας. Επιπλέον, η ανάγκη και η οργάνωση περισσότερων εκπαιδευτικών εκδρομών σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους, ώστε να αντιληφθούν και να μάθουν οι νέοι την πολιτισμική περιουσία της χώρας, αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Παράλληλα, η δημιουργία προγραμμάτων από το σχολείο με σκοπό την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του κάθε τόπου και ο προσανατολισμός της εκπαίδευσης προς την κατεύθυνση της επαφής των μαθητών με τα επιτεύγματα της πολιτισμικής κληρονομιάς θα δώσουν τη δυνατότητα στους νέους να γνωρίζουν την πολιτισμική περιουσία, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και κάθε τόπου, ξεχωριστά.

Η διδασκαλία παραδοσιακών χορών στο σχολείο και η ενθάρρυνση των νέων να συμμετέχουν σε διάφορους πολιτιστικούς συλλόγους κρίνονται απαραίτητα, καθώς θα συμβάλουν στην καλύτερη γνωριμία των νέων με την παράδοση και τις ρίζες τους. Επιπροσθέτως, το σχολείο, με ειδικά προγράμματα, πρέπει να τονίσει τον πλούτο της ελληνικής γλώσσας, καθώς αυτή αποτελεί το κύριο διακριτικό γνώρισμα του πολιτισμού και στοιχείο της ταυτότητας μας. Η απώλειά της συνεπάγεται την παρακμή ενός λαού, καθώς αποτελεί κύριο γνώρισμα της φυσιογνωμίας του. Ταυτόχρονα, η άκριτη εισαγωγή ξενόγλωσσων λέξεων έχει ως αποτέλεσμα τη διάβρωση και τον υποσκελισμό της γλώσσας.

Παράλληλα, η Πολιτεία μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας. Είναι ανάγκη να προστατευθούν τα μνημεία και οι Αρχαιολογικοί Χώροι, ώστε να διατηρείται και να προστατεύεται η πολιτιστική κληρονομιά. Επίσης, η προβολή και η ανάδειξη των αρχαιολογικών μνημείων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση να δώσει έμφαση στη διδασκαλία της τοπικής ιστορίας, ώστε να συνδέεται με τα μνημεία του κάθε τόπου. Παράλληλα, το Υπουργείο Πολιτισμού οφείλει να ενισχύσει οικονομικά τη δραστηριότητα των τοπικών συλλόγων.

Θέλω να τονίσω την ανάγκη να συνεχιστεί η διεκδίκηση των γλυπτών του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο. Τα μνημεία αυτά πρέπει να βρίσκονται στην Ελλάδα, καθώς ανήκουν σε αυτήν. Οι Έλληνες πρέπει να μπορούν να βλέπουν τα μνημεία αυτά στη χώρα τους, γνωρίζοντας την κληρονομιά τους και όχι σε κάποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα, στην οποία μπορεί να μην τους δοθεί η δυνατότητα να τα επισκεφθούν.

Κλείνοντας, θεωρώ επιτακτική ανάγκη τη διάσωση της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Το σχολείο και η Πολιτεία οφείλουν να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να παραμείνει αναλλοίωτη από την ξενομανία που έχει διαβρώσει τη σημερινή εποχή. Εάν θέλουμε μια ασφαλή και ισορροπημένη εξέλιξη, μια εθνική πρόοδο, θα πρέπει να σταθούμε προς τις ρίζες μας και τον πολιτισμό μας. Σας ευχαριστώ.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τσαούση Ευγενία.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΣΑΟΥΣΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι παρευρισκόμενοι, θα ήθελα να θίξω ένα θέμα ταμπού, που θα εμφανιστεί στο προσκείμενο σε λίγες μέρες, με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι πολύ σωστά τόνισαν ότι «το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν», ένα ρητό που ακολουθείται πιστά, σε ποικίλους τομείς, αλλά όχι και στην παιδεία. Τα σχολικά βιβλία και τα εγχειρίδια, χρησιμοποιούμενα επί δεκαετίες, έχουν συγγραφεί με τέτοιο τρόπο που γίνεται επίδειξη γνώσεων και γλωσσικού πλούτου. Οι μαθητές δέχονται καταιγισμό άχρηστων και υπερβολικών πληροφοριών, μικρής σημασίας, ξεχνώντας την ουσία του θέματος.

Κρίνεται απαραίτητη η επανέκδοση και η αναθεώρηση των βιβλίων, ειδικά αυτών που απευθύνονται σε θετικές επιστήμες, στις οποίες έχει σημειωθεί εξέλιξη και έχουν δημιουργηθεί νέα δεδομένα, καταρρίπτοντας τα ήδη υπάρχοντα. Η παράδοση των βιβλίων στα δημόσια σχολεία αποτελεί, επίσης, ένα άλλο πλήγμα στην εκπαίδευση, καθώς γίνεται με καθυστέρηση μηνών, πολλές φορές.

Τέλος, θέλω να τονίσω ότι η ποσότητα της διδασκείας ύλης είναι αρκετές φορές τόσο μεγάλη, ώστε οι καθηγητές στα σχολεία μας πιέζονται, παραμένοντας, ουσιαστικά, σε λεπτομέρειες, μη δίνοντας την απαραίτητη προσοχή στην ουσία, μη παρέχοντας, δηλαδή, περιφερειακή και ευρεία γνώση, προσπαθώντας, απλά, σαν Μαραθώνιο να τελειώσουν την ύλη, που πρέπει αναγκαστικά να διδάξουν. Σας ευχαριστώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ ΒΑΪΤΣΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Ευγενία Τσαούση. Θα σας συμβούλευα να αποφύγετε τη γενίκευση, ακόμα και όταν γίνετε 50 ετών, γιατί συλλήβδην δεν είναι δυνατόν τα κείμενα και τα βιβλία τα σχολικά να είναι άχρηστα ή να έχουν μια ναρκισσιστική διάθεση επίδειξης γνώσεων. Ψάξτε να βρείτε σαν την μέλισσα «το μέλι», κάπου υπάρχει. Σίγουρα, όλα τα άλλα που είπατε, για την καθυστέρηση της παραλαβής βιβλίων και οι παρατηρήσεις που κάνατε υφίστανται. Η κριτική, όταν είναι εποικοδομητική, είναι αποδεκτή, αλλά χρειάζεται πάρα πολύ σοφία πριν.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αχαΐας, Ελευθέριος Παστός.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΣΤΟΣ (Ν. Αχαΐας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, σεβαστά μέλη της *Βουλής των Εφήβων*, θα ήθελα να κινηθώ σε ένα άλλο θέμα, το οποίο - ας μου επιτραπεί η έκφραση - με «καίει», εδώ και κάποια χρόνια. Αυτό το θέμα είναι ο αθλητισμός. Όταν έλεγαν οι αρχαίοι ημών πρόγονοι «νους υγιής εν σώματι υγιή», είχαν σε ένα μεγάλο μέρος δίκιο.

Προσωπικά, έπαιζα μπάσκετ σε μια ομάδα, την οποία δεν ήθελα να παρατήσω. Όμως, αυτό έγινε, επειδή δεν είχα χρόνο για να μπορέσω να παραβρεθώ σε αυτήν την ομάδα, εξαιτίας των μαθημάτων του σχολείου. Με τα μαθήματα που ήταν μεγάλης βαρύτητας, όπως τα μαθηματικά κ.λπ., χρειαζόταν πολύς χρόνος για να αφιερώσω για διάβασμα, ώστε να πετύχω έναν καλό βαθμό. Αυτό είχε ως συνέπεια να γραφτώ, τόσο εγώ, όσο και τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, σε ένα φροντιστήριο, για να μπορέσω να πετύχω έναν καλό βαθμό. Έτσι άφησα μια αγάπη μου, όπως ήταν ο αθλητισμός.

ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ ΒΑΪΤΣΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ θα σας πω συγχαρητήρια, πρώτα από όλα, για τη βιωματική σας ομιλία και μαρτυρία αυτού που αναφέρετε στην ομιλία σας, δηλαδή του θέματος ότι εγκαταλείψατε μια αγάπη σας, τον αθλητισμό, προκειμένου να μάθετε μηχανικά και να αποστηθίσετε θέματα, τα οποία θα σας οδηγούσαν σε μια ανώτατη σχολή. Είναι άξια συγχαρητηρίων η μαρτυρία σας. Σας ευχαριστούμε πολύ. Η συγκίνηση, από την οποία διακατέχεστε, δείχνει το ήθος σας και τη μεγαλοσύνη του ανδρός. Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης, Δήμητρα Τσενεκλίδου.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΕΝΕΚΛΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα, καταρχήν, να σας ευχαριστήσω για την ευκαιρία που μου δόθηκε. Η Βουλή είναι σημείο δημοκρατίας και ελεύθερης έκφρασης. Έτσι, με αφορμή το γεγονός ότι το μήνα αυτό γιορτάζουμε την αρνητική επέτειο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, φαίνεται ότι στην Ευρώπη πάλι κινδυνεύουμε από αντιδημοκρατικά στοιχεία.

Θα ήθελα να θίξω το θέμα της πολιτικής αγωγής στα σχολεία. Θα έπρεπε να δοθεί έμφαση στο μάθημα αυτό στα σχολεία, όπως και στο μάθημα της σύγχρονης ιστορίας των λαών, με σκοπό να εκφυλιστεί ο εθνικισμός, που ήδη υπάρχει και κάποιες φορές ο εξτρεμιστικός εθνικισμός. Τα παιδιά θα έπρεπε να οδηγούνται υπέρ της κριτικής σκέψης στα ΜΜΕ και στα πολιτικά στερεότυπα, καθώς και στην παραδοσιακή πολιτική των υπερηλίκων. Εκεί θα έπρεπε να δοθεί δικαίωμα σε όλα τα παιδιά, όχι μόνο στα παιδιά που είναι άξια να γράψουν μια έκθεση, να έχουν το λόγο. Ευχαριστώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ ΒΑΪΤΣΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συγχαρητήρια για την ομιλία σας. Τώρα είναι η στιγμή που θα πρέπει να κάνουμε το 20λεπτο διάλειμμα, για να ξεκουραστείτε. Να σας δώσω συγχαρητήρια για την παρουσίαση που κάνατε. Τις ομιλίες σας τις βρήκα ξεχωριστές και ιδιαίτερες, όπως και τις προτάσεις σας.

ΔΙΑΚΟΠΗ

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται μετά από το διάλειμμα, με τον κατάλογο των επομένων ομιλητών.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ελένη Παπαροϊδάμη.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΡΟΪΔΑΜΗ (Ν. Ευρυτανίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, κατ' αρχάς, να εκφράσω τη χαρά και τον ενθουσιασμό μου, που βρίσκομαι σ' αυτό το Πρόγραμμα και συμμετέχω σ' αυτό καθοριστικά. Είναι ένα Πρόγραμμα που δίνει φωνή και σημασία στις απόψεις των εφήβων, κάτι που δεν γίνεται και τόσο συχνά στο σχολείο.

Θεωρώ ότι η διαδικασία για τη γνώση είναι ένα ταξίδι. Ένα ταξίδι με ορίζοντες ενός καινούργιου κόσμου, πιο ουσιαστικού και πιο πνευματικού. Ένα ταξίδι με στόχο τις επιτυχίες και επιδίωξη την ελευθερία.

Το ελληνικό σχολείο παίρνει, με τη σειρά του, αυτόν το ρόλο, μέσω των μαθημάτων που διδάσκει. Σε πρώτο στάδιο, θα λέγαμε ότι στο ελληνικό σχολείο κύριο χαρακτηριστικό των μαθημάτων που διδάσκονται είναι η συσσωρευτική ύλη. Έχουμε, λοιπόν, όλο το ενδιαφέρον μας στο πώς και πότε θα βγάλουμε την ύλη και όχι στην ουσία και στη γνώση. Τα βιβλία μας δεν διαβάζονται στο σύνολο των σελίδων τους, λόγω των υπερβολικών μαθημάτων και αυτές οι σελίδες μένουν στο σύνολό τους άθικτες.

Θα ήθελα, επίσης, να τονίσω ότι τα μαθήματα που έχουμε στο σχολείο δεν ανταποκρίνονται στα δεδομένα της πραγματικότητας, κατά κύριο λόγο. Το ελληνικό σχολείο αδυνατεί στην αντιπροσώπηση της πραγματικότητας. Η δημιουργία ενός ανώτερου τεχνολογικού συστήματος, μέσω των τεχνολογιών και της επιστήμης, που βρίσκονται στην ύψιστη ακμή τους, δεν είναι εφικτή μέσα στο ελληνικό σχολείο, κάνοντας ανίσχυρη την παρουσία υπολογιστών και διαδικτύου, σε πολλά από τα ελληνικά σχολεία, όπως και στο δικό μου. Μαθήματα όπως είναι τα media, η διαφήμιση, μαθήματα καλλιτεχνικής έκφρασης, όπως είναι η θεατρολογία, ο αθλητισμός, απουσιάζουν και αυτά, με τη σειρά τους, από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Βασιζόμενη στη θέση του προλαλήσαντα συνομιλητή μου, Έφηβου Βουλευτή, θα ήθελα να τονίσω ότι και εγώ φέτος συμμετείχα σε μια θεατρική ομάδα, που διοργάνωσε μια καθηγήτρια εκτός του σχολικού προγράμματος. Θυσίασα και εγώ πολλές ώρες διαβάσματος, με αποτέλεσμα να μειωθεί ο μέσος όρος μου στα τετράμηνα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι πρέπει να επενδύσουμε στην παιδεία, γιατί, επενδύοντας στην παιδεία, επενδύουμε στον εαυτό μας και στην ενδελεχή εξέλιξη της κοινωνίας. Αυτό μπορεί να γίνει όχι μόνο με τη δύναμη της θέλησης, που, όπως λέει ο Νίτσε, είναι η ζωή, αλλά, κυρίως, με πράξεις και έργα, που ευελπιστούμε να έχουν ένα πολύ καλό αποτέλεσμα.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ τη συνάδελφο, κυρία Παπαροϊδάμη, για τον εμπνευσμένο λόγο της: «επενδύοντας στον εαυτό μας», όπως είπατε.

Την επόμενη συνάδελφο θα ανακοινώσει η Συμπροεδρεύουσα της Επιτροπής, κύρια Τσούτση Γεωργία από το Νομό Κυκλάδων.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΤΣΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής – Έφηβος Βουλευτής Νομού Κυκλάδων): Το λόγο έχει η κυρία Ευαγγελία Παπαχρήστου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Ν. Πρέβεζας): Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων, Αιδεσιμότατε, αγαπημένοι Έφηβοι Βουλευτές, με αφορμή την πρόταση που μελέτησα στην *Σύνθεση των Κειμένων* για γενικότερο περιορισμό του μαθήματος των Θρησκευτικών, θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα στο μάθημα αυτό, το οποίο, αν και δεν θα έπρεπε, είναι ένα από τα αρκετά περιορισμένα και παραγκωνισμένα μαθήματα.

Τα Θρησκευτικά είναι ένα μάθημα που δεν θεωρώ ότι διδάσκεται σε μορφή κατήχησης υπέρ μίας θρησκείας και συγκεκριμένα στην Ελλάδα του Χριστιανισμού. Το σχολικό βιβλίο, από μόνο του, περιέχει αρκετές ενότητες, που είναι αφιερωμένες και σε άλλες θρησκείες, όπως το Ισλάμ. Αν παραδεχτούμε ότι υπάρχει πρόβλημα, τότε αυτό οφείλεται στους καθηγητές και στη μονομέρειά τους, κατά τη διδασκαλία. Είναι προτιμότερο να γίνει σωστή και αυστηρή επιμόρφωση των καθηγητών, ώστε να το διδάσκουν με τρόπο αντικειμενικό σε σχέση με τις άλλες θρησκείες.

Το μάθημα των Θρησκευτικών δεν πρέπει, σε καμία περίπτωση, να περιοριστεί στον κατάλογο των μαθημάτων επιλογής. Ο παραγκωνισμός του μαθήματος δεν θα είναι ωφέλιμος για τους μαθητές καμίας θρησκείας. Αν η διδασκαλία γίνει πολύπλευρη, η ενημέρωση όλου του εκπαιδευτικού χώρου, γύρω από όλες τις θρησκείες του κόσμου, θα είναι σφαιρική και, κατ' επέκταση, εξαιρετικά ευεργετική.

Σημαντικό είναι, επίσης, να υπάρξει σωστά εκπαιδευμένο και επιμορφωμένο προσωπικό. Συγκεκριμένα, οι θεολόγοι θα καταφέρουν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον μας, χωρίς να μας κατηχούν, όπως τους κατηγορούμε. Οι θεολόγοι οφείλουν, μέσα από το μάθημα των Θρησκευτικών, να μας διδάξουν και να μας εφοδιάσουν με τις κατάλληλες αξίες, που θα χρειαστούμε όλοι οι νέοι, στη μελλοντική μας σταδιοδρομία.

Καταλήγοντας, δεν πρέπει κανείς να ξεχνά πως ανάμεσα στις παραμελημένες σελίδες του βιβλίου των Θρησκευτικών βρίσκονται οι σημαντικότερες συμβουλές επιτυχίας για τη ζωή μας, οι οποίες, αν εφαρμοστούν, μέσα από τη συνεργασία μαθητών και καθηγητών, θα ωφελήσουν όλους μας.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, Γεώργιος Ρακιτζής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΚΙΤΖΗΣ (Β΄ Πειραιά): Τα προβλήματα στο χώρο της παιδείας είναι πάρα πολλά, είτε γιατί δεν δίνουμε ιδιαίτερη βάση στις Τέχνες είτε επειδή δεν δίνονται πολλά χρήματα στην παιδεία. Το κυριότερο πρόβλημα που πρέπει να λυθεί είναι αυτό των Πανελληνίων Εξετάσεων. Ένα παιδί, που αρχίζει να διαβάζει στην Α΄ Δημοτικού, διαβάζει για να περάσει σε κάποια σχολή, να βγάλει χρήματα και να μπορέσει να ζήσει. Αν λύσουμε τα προβλήματα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αφήσουμε άλυτο το πρόβλημα των Πανελληνίων Εξετάσεων, τότε δεν θα έχουμε καταφέρει τίποτα. Πρέπει πρώτα να λυθεί αυτό το πρόβλημα. Εμείς, τα παιδιά, προσπαθούμε δώδεκα ολόκληρα χρόνια, χαραμίζουμε δώδεκα χρόνια από τη ζωή μας σε διάβασμα και σε φροντιστήρια. Ο θεσμός αυτός είναι τόσο λάθος, καθώς χρειάζεται να δίνουμε μαθήματα που δεν υπάρχει λόγος να δίνουμε, όπως π.χ. η Φυσική, για κάποιον που θέλει να περάσει στην Πληροφορική.

Τα πανεπιστήμια δεν έχουν το ρόλο που θα έπρεπε. Έχουν γίνει ένα βάθρο, για να αναβαθμίσουν κάποιοι άνθρωποι το κοινωνικό τους επίπεδο, κάτι που θεωρώ πολύ αντιδημοκρατικό. Αυτό που πρέπει να κάνουν είναι, μέσα από τις έρευνές τους, να προσφέρουν στην κοινωνία. Αυτό γίνεται στο εξωτερικό, όχι όμως και στην Ελλάδα.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η συμπροεδρεύουσα θα ανακοινώσει τον επόμενο ομιλητή.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΑΜΙΛΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής-Έφηβος Βουλευτής Β΄ Πειραιά): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ευστάθιος Σγούρος, από το Νομό Κέρκυρας.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΓΟΥΡΟΣ (Ν. Κέρκυρας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, σεβαστά μέλη της Βουλής των Εφήβων, σας καλημερίζω και εγώ, με τη σειρά μου.

Θα αναφερθώ σε ένα από τα μειονεκτήματα του παιδαγωγικού συστήματος της χώρας μας και συγκεκριμένα στο μάθημα των μαθηματικών. Είμαστε από τους πρώτους λαούς του αρχαίου κόσμου που υιοθέτησαν τα μαθηματικά. Σήμερα υπάρχουν Έλληνες μαθηματικοί σε πάρα πολλά πανεπιστήμια του εξωτερικού, αλλά, με τις Ολυμπιάδες που γίνονται κάθε χρόνο, δεν επαληθεύονται αυτά. Οι μαθητές έχουμε να μάθουμε έναν τεράστιο όγκο μαθηματικών στα ελληνικά σχολεία, όταν στα άλλα του εξωτερικού διαβάζουν ένα μικρότερο όγκο μαθηματικών, αλλά πιο ουσιαστικό. Οι καθηγητές μας τονίζουν ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε αριθμομηχανές, με αποτέλεσμα να φθάνουμε σε σημείο να μην ξέρουμε να τις χρησιμοποιούμε όταν στα σχολεία του εξωτερικού μαθαίνουν να τις χρησιμοποιούν από μικρή ηλικία.

Αυτό θα μπορούσε να αλλάξει, δημιουργώντας νέα βιβλία, με μικρότερο όγκο πληροφοριών, αλλά πιο ουσιαστικό. Το βασικότερο είναι να εκσυγχρονιστεί ο τρόπος με τον οποίο μαθαίνουμε τα μαθηματικά, ώστε να μπορούμε να συναγωνιστούμε τα παιδιά των χωρών του εξωτερικού.

Σας ευχαριστώ.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Γεωργία Πασχαλάκη.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΣΧΑΛΑΚΗ (Α΄ Πειραιά): Αξιότιμο Προεδρείο, φίλοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη που μου δόθηκε η ευκαιρία να συμμετέχω και εγώ σε αυτό το Πρόγραμμα της Βουλής. Ταυτόχρονα, έχω το βάρος να εκπροσωπήσουμε όλοι, σωστά, τους υπόλοιπους συμμαθητές μας.

Αρχικά, θα ήθελα να αναφέρω πως η ελληνική εκπαίδευση, σήμερα, παρουσιάζει πολλά κενά. Δυστυχώς, δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που έχουμε εμείς από αυτήν.

Ξεκινώντας, θα ήθελα να αναφέρω πως, κατά μέσο όρο, στα σχολεία, γενικότερα, δεν παρέχεται ουσιαστική μόρφωση, καθώς στο Λύκειο, αλλά και στις υπόλοιπες βαθμίδες, τα μαθήματα γίνονται, βασικά, για την προετοιμασία των μαθητών για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις. Επίσης, θα ήθελα να πω ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των μαθητών και του Γυμνασίου και του Λυκείου, ήδη, από το καλοκαίρι της ίδιας χρονιάς, για παράδειγμα της Α΄ Γυμνασίου ή της Α΄ Λυκείου, έχουν ξεχάσει ένα μεγάλο μέρος της ύλης που έχουν διδαχθεί μέσα στην ίδια τη χρονιά. Αυτό το θεωρώ μεγάλο πρόβλημα και δείχνει ότι δεν υπάρχει πραγματική μόρφωση.

Ερχόμενη στο θέμα των μαθημάτων πιστεύω ότι ένα μάθημα που χρειάζεται άμεση αλλαγή είναι τα Θρησκευτικά. Θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό, για εμάς, τους ίδιους, για να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας και να αποκτήσουμε περισσότερες γνώσεις για τον κόσμο γύρω μας, να γνωρίσουμε και τις υπόλοιπες θρησκείες. Επίσης, πιστεύω ότι η ελληνική λογοτεχνία θα πρέπει να διδάσκεται με πιο ουσιαστικό τρόπο, ώστε τα παιδιά να αναζητούν και στον ελεύθερο χρόνο τους, σχετικές γνώσεις. Ακόμη, θεωρώ σημαντικό ότι πρέπει να ενσωματωθεί και η ξένη λογοτεχνία στα σχολεία, διότι υπάρχουν πολύ σημαντικά έργα, που δεν τα γνωρίζουν όλα τα παιδιά.

Μια πρότασή μου είναι να δημιουργηθεί ένα σχολείο στα πρότυπα του εξωτερικού και η τριτοβάθμια εκπαίδευση να δομείται με τέτοιο τρόπο, ώστε τα παιδιά να είναι ευχαριστημένα και να χαίρονται να πηγαίνουν στο σχολείο. Να μπορούν να διδάσκονται μαθήματα κάθε χρονιά και στις εξετάσεις, όταν δεν καταφέρνουν να περνάνε σε κάποια μαθήματα, να μεταφέρονται τα μαθήματα αυτά στην επόμενη χρονιά, δηλαδή ο κάθε μαθητής να μπορεί να επιλέγει τα μαθήματα.

Ευχαριστώ.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Στο σημείο αυτό έχει ολοκληρωθεί ο κατάλογος των ομιλητών, όσον αφορά στις πρωτολογίες σας.

Παρακαλώ, όσοι επιθυμούν να δευτερολογήσουν, να το δηλώσουν.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαριάνθη Παναγιώτου.

ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Ν. Ιωαννίνων) : Πρώτον, εάν και δεν ανήκω στις θετικές επιστήμες, είμαι στην τεχνολογική θετική κατεύθυνση. Το θέμα που θέλω να θίξω έχει να κάνει με το μάθημα της Γεωμετρίας, το οποίο θεωρώ ότι πρέπει να διδάσκεται λίγο περισσότερο στους μαθητές. Είναι ένα σημαντικό μάθημα και παρόλα αυτά είναι παραγκωνισμένο. Στην Ακαδημία του Πλάτωνα, υπήρχε μια επιγραφή, η οποία έγραφε «αγεωμέτρητος μηδείς εισίτω». Η γεωμετρία, και κατ' επέκταση και τα μαθηματικά, είναι σημαντικά μαθήματα για την υποδομή μας. Όπως γνωρίζουμε όλοι, στην αρχαιότητα το βασικό μάθημα ήταν η διαλεκτική, η φιλοσοφία, που είναι η αρχή όλων των επιστημών. Όμως, για να διδαχθούμε και να φτάσουμε στη διαλεκτική, πρώτα θα έπρεπε να μάθουμε τη Γεωμετρία, η οποία είναι απαραίτητη.

Το άλλο θέμα που θέλω να σας θίξω είναι ένας προβληματισμός, ο οποίος δεν σημαίνει ότι ισχύει κιόλας, για να μη γίνομαι απόλυτη. Αφορά στις Πανελλήνιες Εξετάσεις και κατά πόσο, φέτος, ενόψει των εκλογών, θα επηρεαστεί το εκπαιδευτικό σύστημα. Ακούγονται διάφορα, από πολλούς μαθητές, ότι μάλλον τα θέματα θα είναι εύκολα και όλα αυτά ανάλογα με την εκάστοτε κυβέρνηση. Δεν μπορώ να ξέρω, όμως, κατά πόσο όλα αυτά θα επηρεάσουν την ψυχολογία μας. Δεν ξέρω εάν θα είναι εύκολα ή εάν θα είναι δύσκολα. Θεωρώ ότι το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να είναι αξιοκρατικό και να μην επηρεάζεται από τις επιθυμίες του εκάστοτε Υπουργού, αλλά, όπως ανέφερε και ο κ. Μπαμπινιώτης, χθες, στην ομιλία του, να υπάρχει μία Επιτροπή, που θα αποτελείται από Υπουργούς και μαθητές.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σάγγου Ανθή.

ΑΝΘΗ ΣΑΓΓΟΥ (Ν. Χαλκιδικής) : Θα ήθελα να επισημάνω και εγώ με τη σειρά μου, ότι τα παιδιά, από την Α΄ Δημοτικού, θα πρέπει να πηγαίνουν στο σχολείο με στόχο να μάθουν την ελληνική γλώσσα και όχι για τις Πανελλήνιες. Δηλαδή, στην περίπτωση που θα καταργηθούν οι Πανελλήνιες, θα καταργηθεί και το Δημοτικό; Για 12 ολόκληρα χρόνια, εμείς μαθαίνουμε αυτά που χρειάζονται για τις Πανελλήνιες; Εγώ πιστεύω ότι εστιάζουμε στα μαθήματα της Κατεύθυνσης με στόχο τις Πανελλήνιες και γι' αυτό το λόγο ξεχνάμε όλα τα υπόλοιπα μαθήματα. Επιπλέον, ένα παιδί της Α΄ Δημοτικού έχει στόχο να μάθει την ελληνική γλώσσα, τις ρίζες, την ετυμολογία και να μπορεί να γνωρίζει πώς πρέπει να μιλάει. Δεν πιστεύω ότι το μόνο που ενδιαφέρει ένα παιδί της Α΄ Δημοτικού είναι πώς θα μπορέσει να πετύχει στις Πανελλήνιες.

Επίσης, όσον αφορά στα Αρχαία Ελληνικά, θα ήθελα να επισημάνω ότι καλό θα ήταν να αυξηθούν οι ώρες στα σχολεία, όχι, όμως, με τον τρόπο της αποστήθισης, αλλά με βάση την ενίσχυση της κριτικής ικανότητας, έτσι ώστε να μπορέσουμε να καταλάβουμε ότι η ελληνική γλώσσα προέρχεται από τα Αρχαία Ελληνικά και η ετυμολογία των λέξεων είναι συνδεδεμένη με την ελληνική γλώσσα και τα Αρχαία Ελληνικά.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Εμένα, προσωπικά, με εντυπωσιάσατε με αυτή σας την τοποθέτηση και σας δίνω συγχαρητήρια.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χνιτίδου Σοφία.

ΣΟΦΙΑ ΧΝΙΤΙΔΟΥ (Β΄ Θεσσαλονίκης) : Θα ήθελα και εγώ, με τη σειρά μου, να κάνω κάποια επισήμανση πάνω σε αυτό που ακούστηκε προηγουμένως, δηλαδή ότι 12 χρόνια χαρμιζόμαστε, μαθαίνοντας

ανούσια πράγματα. Δεν θα συμφωνήσω καθόλου, γιατί, όπως είπε και η συνάδελφος, το παιδί της Α΄ Δημοτικού δεν πιστεύω ότι γνωρίζει καν τι είναι οι Πανελλήνιες Εξετάσεις. Άρα, πώς είναι δυνατόν το παιδί της Α΄ Δημοτικού να αγχώνεται για μετά από 11 χρόνια; Επίσης, δεν συμφωνώ ότι το μάθημα της φυσικής ή της πληροφορικής είναι ένα άχρηστο μάθημα, διότι μέσα από την πληροφορική μαθαίνουμε πολλά χρήσιμα πράγματα. Πιστεύω ότι οι άνθρωποι οι οποίοι επέλεξαν να διδασκόμαστε αυτά τα μαθήματα γνωρίζουν πολύ καλά πού θα μας χρειαστούν αυτά στα ακαδημαϊκά μας χρόνια. Επομένως, γνωρίζουν τι πρέπει να διδαχθούμε. Επίσης, δεν πιστεύω ότι κάποια γνώση από αυτές που μαθαίνουμε είναι άχρηστη.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Θα συμφωνήσω με τη συνάδελφο από τη Β΄ Θεσσαλονίκης, την Έφηβο Βουλευτή Σοφία Χνιτίδου. Αυτός είναι ο λόγος που αναφέρομαι, κάθε φορά, στη μη γενίκευση και στο γεγονός που απορρέει και από το λόγο της συναδέλφου, κυρίας Παναγιώτου, ότι, ούτως ή άλλως, στην παιδεία χρειάζεται μία σύνθεση. Γι' αυτό και η Γεωμετρία ήταν ο πρόλογος στη διαλεκτική του φιλοσοφικού διαλόγου. Αυτό είναι και το επιστέγασμα όλης αυτής της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, η διαλεκτική, που χαρακτηρίζεται από νόμους μαθηματικούς, όπως είναι οι γεωμετρικοί, οι οποίοι είναι καθαρά αρχιτεκτονήματα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευγενία Τσαούση.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΣΑΟΥΣΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης) : Εγώ, από την άλλη πλευρά, θα ήθελα να εκφράσω μία προσωπική μου ανησυχία. Όταν έμαθαν οι φίλοι μου ότι θα συμμετάσχω στη *Βουλή των Εφήβων*, οι ερωτήσεις που μου έκαναν ήταν: γιατί; Ποιος ο λόγος; Τι θα αλλάξει; Θα γίνει τίποτα; Μέσα από αυτήν την εμπειρία μου, προσπάθησα να τους εξηγήσω ότι έστω εγώ, προσωπικά, θα προσπαθήσω και θέλω να κάνω κάτι, διότι κατάλαβα, πλέον, ότι η νεολαία έχει χάσει κάθε ενδιαφέρον και κάθε ελπίδα. Έχει προσπαθήσει, αλλά έχει απογοητευτεί. Επομένως, πρέπει να δοθούν κάποια κίνητρα στα παιδιά, ώστε να μπορέσουν να προσπαθήσουν, πλέον, να ξαναβρούν το χαμένο ενδιαφέρον στην παιδεία, στην αγάπη ενός καλού βιβλίου, στην καλλιέργεια και στη μόρφωση, την πνευματική και πολιτιστική.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Είναι η δεύτερη φορά που προκαλείτε τον Προεδρεύοντα να σας μιλήσει γι' αυτό που αναφέρατε. Σας μίλησαν οι φίλοι σας και αναφέρατε στη νεολαία. Οι φίλοι σας είναι οι φίλοι σας, η νεολαία είναι η νεολαία, που σημαίνει ότι αναφέρατε για δύο, τρία ή τέσσερα άτομα και η νεολαία είναι κάποιες χιλιάδες, που μπορεί να είναι και εκατομμύρια.

Στην ερώτησή σας για το τι θα αλλάξει, είναι υποχρεωτικό να γνωρίζουμε όλοι ότι τα πάντα αλλάζουν. «Τα πάντα ρει»: η παροδικότητα και η αλλαγή. Η συμμετοχή και η διαλλακτική είναι αυτά που νοσηματοδοτούν, που δίνουν, δηλαδή, σημασία και νόημα στην κοινοβουλευτική διαδικασία ή στην ίδια τη ζωή, στην καθημερινότητά μας, το ρεαλισμό, δηλαδή, αυτό το ριάλιτι που ζούμε. Νομίζω ότι και μόνο με την παρουσία σας έχετε ήδη απαντήσει στους φίλους σας και ήδη αποτελείτε για τη νεολαία, την ευρύτερη, ένα φωτεινό παράδειγμα, με τη φυσική σας παρουσία, με την ψυχική σας διαδικασία, με τη διαλεκτική σας και με το λόγο σας.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Γεωργία Πασχαλάκη.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΣΧΑΛΑΚΗ (Α΄ Πειραιά) : Εγώ ήθελα να πω πως δεν θεωρώ άχρηστα αυτά που μαθαίνουμε. Όπως ανέφερε και η συνάδελφος, όμως, είναι περιττά. Υπάρχουν πολλά περιττά και που θα έπρεπε να έχει γίνει κάποιο «ξεσκαρτάρισμα».

Επίσης, δεν πιστεύω πως ένα παιδί πηγαίνει σχολείο από την Α΄ Δημοτικού, με σκοπό το πώς θα περάσει στις Πανελλήνιες και ούτε έχει σκοπό, πέρα από το να μάθει τη γλώσσα, να περάσει στις Πανελλήνιες. Όμως, αυτό που τελικά γίνεται, είναι να προετοιμάζεται για τις πανελλήνιες. Δεν ξέρω αν καταλαβαίνεις τι θέλω να πω.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Στη διαδικασία αυτής της διαλεκτικής, στην αίθουσα των συνεδριάσεων, όποιος μιλάει, πρωτολογώντας ή δευτερολογώντας, απευθύνεται στο Προεδρείο και στο Σώμα και στους συμμετέχοντες Βουλευτές. Δεν μπορεί να γίνει διάλογος μεταξύ σας.

Εκείνο, όμως, που είναι σημαντικό, σε αυτό που λέτε, είναι ακριβώς η ανάγκη της επιλεκτικής προσωπικής ματιάς, όταν γίνεται, εφόσον η ύλη είναι δεδομένη και είναι αυτή.

Θα ήθελα να πω ότι έχει τεράστια σημασία αυτό που άκουσα από όλους σας. Και δεν είναι έκπληξη, αλλά είναι εκπληκτικό το ότι δείχνετε την ανάγκη και τη δίψα για ουσιαστική μάθηση, για να γίνετε σπουδαιότεροι και καλύτεροι άνθρωποι και όχι με μοναδικό σκοπό η παιδεία και η προετοιμασία σας να είναι απλώς για να εργαστείτε και να κερδίσετε κάποια χρήματα, όπως άκουσα από έναν συνάδελφό σας.

Το θέμα της παιδείας, όπως ειπώθηκε από κάποια συνάδελφο - και είναι το σλόγκαν του Υπουργείου Παιδείας, φέτος, ότι τα πάντα είναι παιδεία - είναι το καλύτερο που μπορούσε να ειπωθεί και είναι σήμα εκείνου που η παιδεία σηματοδοτεί. Κυριολεκτικά, παιδεία είναι τα πάντα. Όμως, μην περιμένουμε τα πάντα από τους άλλους και το πρόγραμμα. Να αγωνιστούμε, να διεκδικήσουμε το καλύτερο δυνατό πρόγραμμα, τους καλύτερους δυνατούς δασκάλους. Να κάνουμε ό,τι μπορούμε, για να το πετύχουμε, με την ανείπωτη και μεγαλειώδη δύναμη που τα νιάτα εκφράζουν και πραγματοποιούν, αλλά να μην είμαστε αυστηροί κριτές ενός συστήματος, στο οποίο κανείς δεν νομοθετεί για να μην το κάνει καλό. Όλοι έχουν στο νου τους πώς θα προσφέρουν το καλύτερο. Η δυσλειτουργία είναι μέσα από τις ανθρώπινες αδυναμίες και όλοι πρέπει να συνδράμουμε, κάνοντας το καλύτερο, με καλύτερη διάθεση, με αγωνιστικότητα και με μία θετική ματιά.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Στεργίου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Ν. Πέλλας): Πιστεύω ότι καμία γνώση δεν είναι περιττή, αλλά είμαι της άποψης ότι είναι λίγες οι γνώσεις που μας δίνουν. Αν το σχολείο λειτουργούσε σωστά, αν οι καθηγητές έκαναν

τη δουλειά τους, όπως έπρεπε, δεν θα υπήρχε τόσο μεγάλο πρόβλημα με το σύστημα. Απλώς, οδηγούμαστε στην παγίδα και ασχολούμαστε μόνο με τις Πανελλήνιες. Όμως, αυτό είναι δική μας απόφαση και για το αν εγώ, που είμαι στη θεωρητική κατεύθυνση, δεν θα μάθω μαθηματικά, δεν φταίει κανένας άλλος, πέρα από εμένα. Πιστεύω ότι το σύστημα το φτιάχνουμε εμείς, με τον τρόπο που λειτουργούμε.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρία συνάδελφε, είπατε πολύ σπουδαία πράγματα. Εκείνο που αξίζει να κρατηθεί, από αυτά που είπατε, είναι ότι σίγουρα υπάρχουν και κάποιοι καλοί δάσκαλοι και είναι πολλοί. Δεν θα ήθελα εδώ να πέσουμε στον παράγοντα τύχη. Είπατε ότι το σύστημα το φτιάχνουμε εμείς. Το σύστημα είμαστε εμείς και μπορούμε να το κάνουμε καλύτερο. Αυτός ακριβώς είναι ο σκοπός και ο λόγος της λειτουργίας αυτού του ιερού χώρου, του «ναού της δημοκρατίας», που είναι η Βουλή των Ελλήνων και που, αυτήν τη στιγμή, με έναν τρόπο, με το θεσμό της *Βουλής των Εφήβων*, εκπροσωπείτε και διαδραματίζετε τέτοιο ρόλο.

Είναι πολύ σπουδαίο το ότι εσείς είπατε πως για ο,τιδήποτε δεν μας φταίει ο άλλος. Φταίμε κυρίως και πρώτα εμείς, διότι εμείς είμαστε η δύναμη για να βρούμε αυτήν την εσωτερική «φωτιά» της χαράς και της δημιουργίας, αλλά εδώ ακριβώς φαίνεται πόσο σημαντική είναι η παιδεία και αυτό ακριβώς έχετε πει, με τον καλύτερο τρόπο, μέχρι τώρα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνα Παπαστεφάνου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ (Κύπρος): Θα ήθελα να αναφέρω ένα διαφορετικό θέμα από αυτά που έχουν προαναφερθεί, βασιζόμενη στα λόγια της Εισηγήτριάς μας, ότι πρέπει να ενταχθεί μέσα στη μνήμη της Ιστορίας το Πραξικόπημα του 1974. Εκπροσωπώντας τη νεολαία της Κύπρου, θα ήθελα να πω ότι μετά λύπης μας παρατηρούμε πως βασικά γεγονότα της Κυπριακής Ιστορίας παραλείπονται από την Ελλαδική ύλη. Δεν υπάρχει μια σφαιρική γνώση της ΕΟΚΑ, του Απελευθερωτικού Αγώνα του 1959, που έγινε με πρωταρχικό στόχο την ένωση με τη Μητέρα Ελλάδα. Αυτά, δυστυχώς, παραλείπονται από την Ελλαδική Ιστορία. Με όλο το σεβασμό, παράκλησή μας είναι όπως περιληφθούν, για να τονίσουμε τον κοινό προσανατολισμό των δύο πατριδών και την κοινή ιστορία μας.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ακούσαμε προσεκτικά αυτά που είπατε και έχουν καταγραφεί.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δήμητρα Τσενεκλίδου.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΕΝΕΚΛΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να αναφερθώ στα λόγια της προηγούμενης ομιλήτριας, που είπε ότι την αποθάρρυναν οι φίλοι της από το να λάβει μέρος στη *Βουλή των Εφήβων*. Δεν είναι μόνο οι δικοί της φίλοι, είναι και οι δικοί μου και πολλών άλλων εδώ μέσα. Εκπροσωπούμε ένα πολύ σημαντικό μέρος της νεολαίας. Αυτό φαίνεται σε πολλές δημοκρατικές διαδικασίες. Η αδιαφορία των νέων αποτυπώθηκε στις εκλογικές διαδικασίες και σε πολλά άλλα πράγματα. Η λάθος ενασχόλησή τους φαίνεται από τις καταστροφές που γίνονται και από το πώς αυτοί απασχολούνται. Η αδιαφορία αποτυπώνεται.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτήν τη στιγμή, εισέρχεται στη συνεδρίαση της Επιτροπής ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, κ. Δημήτριος Σιούφας.

Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστούμε πολύ για την παρουσία σας σε αυτό το χώρο. Έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι δευτερολογίες των συναδέλφων Εφήβων Βουλευτών και θα προχωρήσουμε στο να επιλέξουμε με ψηφοφορία τους δύο Έφηβους Βουλευτές που θα συμμετέχουν στην Αίθουσα της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΙΟΥΦΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Παρακολούθησα από το εσωτερικό κύκλωμα της τηλεόρασης τις πολύ ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις και χαίρομαι που τα νέα παιδιά έχουν ανατρεπτικό λόγο. Μιλούν όπως σκέπτονται και αυτό δίνει σε όλους μας την ελπίδα ότι θα τα καταφέρουν καλύτερα απ' ό,τι τα κατάφεραν οι δικές μας γενιές και ότι οι δύο πυλώνες, στους οποίους πρέπει όλοι να δώσουμε βάρος, είναι η παιδεία και ο πολιτισμός. Το μέλλον είναι στα χέρια σας.

Ακούσατε την αποστροφή που χρησιμοποίησα, χθές, το βράδυ, στην ομιλία που σας έκανα, υποδεχόμενος όλους σας στην Ολομέλεια, αυτό που χρησιμοποίησε ο Ιάκωβος Καμπανέλλης, όταν είπε «ναι μπορούμε» και που ήταν το σύνθημα της προεκλογικής εκστρατείας του Προέδρου Ομπάμα, αλλά, εδώ, στη Βουλή των Ελλήνων, ελέχθη από τον μεγάλου ακτινοβολίας πνευματικό άνθρωπο της χώρας μας. Εσείς μπορείτε δύο φορές καλύτερα, αρκεί να αγωνίζεστε για τις ιδέες και τις απόψεις σας με πάθος και κυρίως με επιχειρήματα.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστούμε πολύ για την πάντα εμπνευσμένη συμβολή σας.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, στο σημείο αυτό, ολοκληρώνεται η συζήτηση, δεδομένου ότι εξαντλήθηκε ο κατάλογος των ομιλητών και προχωρούμε στη διαδικασία των ψηφοφοριών. Θα ψηφίσουμε επί της αρχής τη *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής μας, που σημαίνει ότι δεχόμαστε το κείμενο αυτής της *Σύνθεσης* ως μια βάση για τη συζήτηση των επιμέρους θεμάτων αυτής.

Γίνεται δεκτή, επί της αρχής, η *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής, δηλαδή το κείμενο από τη σελίδα 9 ως τη σελίδα 13; Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι περισσότεροι Έφηβοι Βουλευτές)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι επί της αρχής τη *Σύνθεση* είναι οι περισσότεροι. Επομένως, η *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής έγινε δεκτή, επί της αρχής, κατά πλειοψηφία.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, για την παρουσία σας και τη συμβολή σας.

Τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ψηφίσουμε τα επιμέρους κεφάλαια.

Γίνεται δεκτό το 1^ο Κεφάλαιο, δηλαδή τα θέματα «Σχολικά μαθήματα, βιβλία και διδακτική μαθημάτων; Όσοι συμφωνούν, δηλαδή αποδέχονται τα θέματα που περιλαμβάνονται στο 1^ο Κεφάλαιο, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι αποδεχόμενοι το 1^ο Κεφάλαιο).

Όσοι δε συμφωνούν, δηλαδή δεν αποδέχονται τα θέματα που περιλαμβάνονται στο 1^ο Κεφάλαιο, να σηκώσουν το χέρι.

Ολοκληρώθηκε η ψηφοφορία επί των θεμάτων της *Σύνθεσης Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Ερωτάται τώρα η Επιτροπή εάν γίνεται δεκτή στο σύνολό της η *Σύνθεση Κειμένων*.

Οι αποδεχόμενοι να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση Κειμένων*)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι είναι περισσότεροι.

Επομένως, η *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων γίνεται δεκτή και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Ωστόσο, νομίζω ότι είναι κατανοητό τι σημαίνει «επί της αρχής», όταν ψηφίζουμε κάτι, δηλαδή η φιλοσοφία του νομοσχεδίου, όπως λέμε εμείς οι Βουλευτές στην Αίθουσα της Ολομέλειας, καθώς και τι σημαίνει «επί των άρθρων». Δηλαδή, για παράδειγμα, ένα νομοσχέδιο έχει κάποια άρθρα, τα οποία συζητάμε ένα – ένα και ψηφίζουμε ξεχωριστά. Αυτό έγινε και τώρα, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Αυτό φαντάζομαι είναι κατανοητό.

Έκανα κατάχρηση, καμιά φορά, του ρόλου μου, ως Προέδρου αυτής της Επιτροπής, για να μπορέσω ακριβώς να σας μεταδώσω τη λειτουργικότητα του χώρου, γιατί με τον ίδιο τρόπο λειτουργούμε και στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου. Παρά, δηλαδή, την αυστηρότητα της τυπολογίας και του λεγομένου πρωτόκολλου, μπορεί να εκφραστεί κανείς και να αρθρώσει λόγο ανθρώπινο.

Δράττομαι της ευκαιρίας, με το ξεχωριστό παράδειγμα που έδωσε ο συνάδελφός σας, με το θέμα του αθλητισμού, που ήταν η μεγάλη του αγάπη, για να σας αφήσω το δικό μου μήνυμα: μην εγκαταλείπετε τις αγάπες σας. Μέσα στις αγάπες σας μπορεί να είναι η ίδια η παιδεία ή αντικείμενα παιδείας, γιατί τουλάχιστον αυτές δεν θα σας απογοητεύσουν ποτέ, με το σύνδρομο της εγκατάλειψης. Διότι, ακόμη π.χ. και αν είστε δρομέας και στη ζωή τραυματιστείτε και δεν μπορείτε να τρέχετε μετά, σίγουρα θα έχετε μάθει από αυτήν τη μεγάλη εμπειρία της άθλησης του δρόμου την πειθαρχία, ένα πολύ βασικό κεφάλαιο, μια βασική προϋπόθεση, για να μπορέσει κανείς να εμβαθύνει και να εντρυφήσει σε οποιοδήποτε θέμα παιδείας.

Άκουσα πασιονάριες φωνές κι εγώ πρώτος επιβράβευσα και χειροκρότησα την εν γένει εγγενή και φυσική επαναστατική δύναμη της ηλικίας σας, που είναι και απότοκος των ορμονών σας, όπως λέμε εμείς οι γιατροί, που είναι ηφαιστιογενείς, είναι σεισμογενείς, είναι δυνάμεις ωκεανών, δηλαδή της φύσεως. Ωστόσο, λόγω της ανωριμότητας, της έλλειψης εμπειριών ή ακόμη της έλλειψης κάποιων κεφαλαίων παιδείας ή της μη ολοκλήρωσης του συνόλου του αντικειμένου της σπουδής, θα πρέπει ακριβώς να ξέρει κανείς πώς να ελέγχει εαυτόν και τα πράγματα.

Ακολούθως, έγινε η διαδικασία της κλήρωσης για τους Έφηβους Βουλευτές που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια της Βουλής. Κληρώθηκαν οι κ.κ. Παστός Ελευθέριος (Νομός Αχαΐας) και Σγούρος Ευστάθιος (Νομός Κέρκυρας).

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα τριτολογήσω για τον παράγοντα «τύχη» στη ζωή. Ωστόσο, η δική σας συμμετοχή, η δική μας προσωπική δύναμη στο να μπούμε στον αγώνα, στον καλό αγώνα της ζωής, είναι σημαντική. Και όταν λέω «καλό αγώνα», εννοώ τη συμμετοχή, ακριβώς όπως κάνουμε και στα Ολυμπιακά αθλήματα: να συμμετέχουμε, να μην είμαστε αδιάφοροι, να μην μένουμε απέξω. Αν θέλετε, αυτή είναι και η απάντηση για όσους αναρωτιούνται τι θα αλλάξει. Θα αλλάξουν τα πάντα, αν συμμετέχουμε. Αυτό θα πει δράση. Ζωή είναι δράση, είναι κίνηση και η συμμετοχή σας δείχνει αυτό. Είναι μια κίνηση για να αλλάξουν τα πάντα. Σας ευχαριστούμε που μας δίνετε, τουλάχιστον, την ελπίδα ότι, στη σκυταλοδρομία αυτή, θα συνεχίσετε καλύτεροι και σπουδαιότεροι, απ' ό,τι ταπεινά έχουμε καταφέρει εμείς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΓΑΛΑΣ (Μέλος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων-τ.Σχολικός Σύμβουλος): Θέλω να αναφερθώ στο εκπληκτικό του νόμου των πιθανοτήτων. Εδώ, αυτήν τη στιγμή, υπάρχουν έξι ή επτά αγόρια μόνο. Όλα τα υπόλοιπα είναι κορίτσια. Κληρώθηκαν μόνο δύο αγόρια.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτός, ακριβώς, που ο κ. Σιγάλας, ως εκπαιδευτικός, ανέφερε είναι ο μέγας παράγων «τύχη». Στα μαθηματικά λέγεται «νόμος των πιθανοτήτων».

Πατήρ Γεώργιος Μεταλληνός (Μέλος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων-Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών): Ο απόλυτος κανόνας, κύριε Πρόεδρε, στις πιθανότητες, δεν υπάρχει.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως και χαίρω που ακούμε την άγια φωνή σας μέσα στον χώρο αυτό. Χαιρόμαστε ιδιαίτερα, βεβαίως, για την παρουσία σας. Είναι η μεγαλύτερη τιμή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΓΑΛΑΣ (Μέλος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων-τ.Σχολικός Σύμβουλος): Η ιστορία του χάους.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η ιστορία τους χάους, αλλά υπάρχει πιο εκεί και των χορδών, των υπερχορδών. Και ο ίδιος ο κ. Χόκινγκ μας απέδειξε, πρόσφατα, με την περιπέτεια που είχε στο εκλογικό σύστημα της Αμερικής, από την Αγγλία, το πόσο σε αυτά μπαίνει ο προσωπικός

παράγων, ο άνθρωπος και δίνει λύσεις, αυτές που μπορεί ο καθένας. Είναι το «μπορώ». Και νομίζω ότι μπορείτε να κάνετε τα καλύτερα.

Είμαι κατασυγκινημένος που μου δώσατε τη χαρά να συμμετέχω σ' αυτήν τη δική σας συμμετοχή στα κοινά. Σας ευχαριστούμε όλους για τη συμμετοχή σας. Να είσθε καλά, καλή συνέχεια και καλή τύχη.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συνεδρίαση.

Τέλος και περί ώρα 12.15' λύθηκε η συνεδρίαση.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΒΑΪΤΣΗΣ (ΒΑΗΣ) ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ

**Ζ' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ**